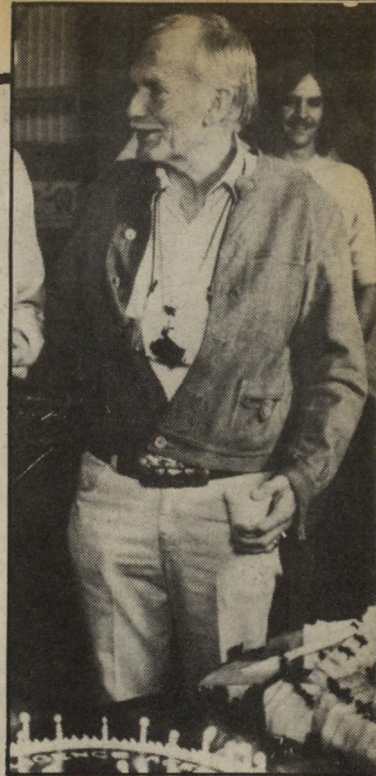

פיקאסו של האלימות

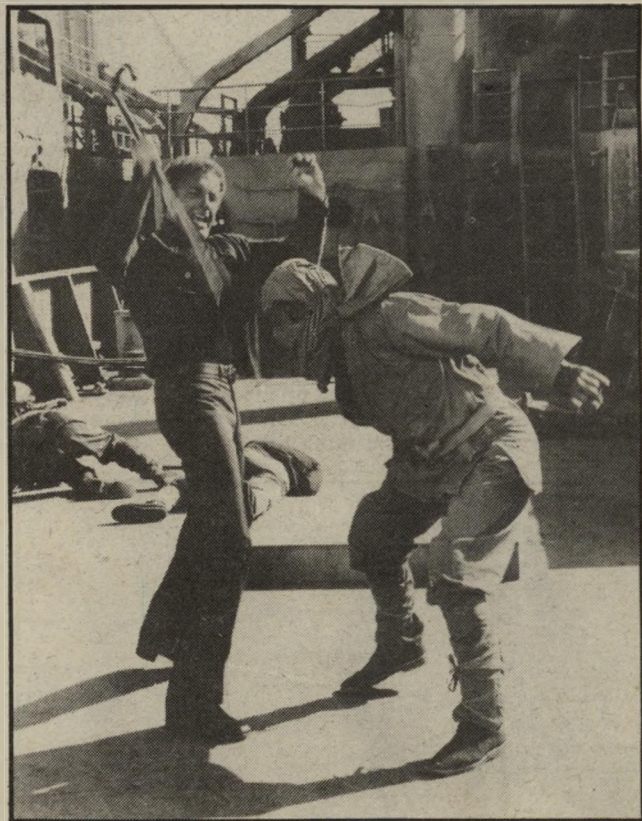
בימאי פקינפה ריקוד בלט מחריד

הבימאי סס פקינפה חי מחוץ לתקופתו ומח טרם זמנו. הוא היה נביא האלימות — אקדוחן בעידן החלל

כי בלב מירבר או שממה, הרחק מבתי המשפט. בעולם שרק מעטים בו יודו עים קראו וכתבו. אין ערך לקונסטיי הנקב של הכדור. מה הפלא שי דאסטין הופמן, שהופיע בסרטו, כלבי הקט כינה את פקינפה "אדם שחי מחוץ לתקופתו. אקדוחן בעידן ה"חלל"? אכן, נדמה כאילו כל גיבוריו היו

טילה סטיבנס הייבין רובאדס ס. באלאדה על קיבל הוג אמבט אחרון במערב הפרוע

גיימס קאן ב"רוביה עליית התפרצויות הזעם האנושי

גרמני ואמריקאי ב"צלב הברזל" התאבדות למען דרגה

כאלה: שני האקדוחנים המודקנים באקדחים אחרי הצהריים. השודר דים בחבורת הפראיים. קייבל הוג, שחי ממכירת מים לסוסים של כרכי רות'הרואר, המוצא עצמו מיותר ביום שמתחילות לנסוע מכוניות, ג'וניור בוגר, שממשיך להיאבק עם שוורים בזירת הרודיאו בעידן שבו הכל נוסעים בקארילקים.

סרטיו של פקינפה ניהנו תמיד במידה עצומה של אלימות, אותה הביא לדרגה עליונה של סגנון, עד כדי כך שכונה "פיקאסו של האלימות". הוא רטן וטען שאינו מקבל את הכינוי, אם הוא מראה את התפרצויות הזעם ה"אנושי" ואת תוצאותיו הזועמות, זה רק כדי להעמיד את האדם מול פני האלימות הנוראה הנצורה בתוכו פנימה. הוא היה מעריץ נלהב של האנתרופולוג רוברט אדרי ושל כתביו, וטען שסרטיו שואפים להעמיד את הצופה מול מלוא הכיעור השוכן בו פנימה. "הטלוריה הקתה את חושינו עד כדי כך שעוד הרוג אחד אינו עושה רושם על איש. אבל פעם אחת כראי היה שנראה מקרוב את הנקב שמשאיר

דאסטין הופמן ב"כוכבי הקט" עריכה מהירה הקרנה מואטת

איש קשה ובלתי מתפשר בעבודתו ובחיים רבות סופר על התיגרות התכור פות שלו, הוא הורחק בשנים האחרונות מן הבר, ראשית משום שבעיני המשקיעים נחשב לקאפריסי מדי. שנית, משום שהאלימות הפכה מטבע עובר לסוחר עד כדי כך שאיש לא התרגש ממנה יותר ושלישית, משום שסיי רב לקבל מרות.

ואולי, יותר מכל, משום שכדבריו הופמן, הוא התעקש לחיות בתקופה אחרת, עד כמה זעם על המדיה והמפי עילים אותה אפשר היה לראות בסרטו האחרון, סרט מבולבל, מתסבך ואומד לל, בשם תעלומת אומגה, שבסיומו ניתן להבין כאילו העולם כולו, החל מן החוקים והאדירים ביותר ועד לחלשים הנתונים למרותם, כולם גם יחד אינם אלא כלי-משחק בידו מפלצת סטנדרט לוגית, המחסלת אותם בלי רחמים. וכי עולם כזה, אין מקום לאנשים כמו סס פקינפה.

אחריו כרוך של אקדה בגוף האדם, שנראה את המוות כפי שהוא מתבצע, על כל פרטיו, ואולי זה ילמד אותנו להבין את החיה השוכנת בתוכנו.

ואכן, סצינות האלימות, שבהן שילב פקינפה עריכה מהירה עם האטה מכור נת של מהירות ההקרנה, היו לשם דבר בזכות עצמו, מעין ריקוד בלט מחריד שהופעתו היתה כמעט חובה בשיאי סרטיו.

מטבע עובר לסוחר. גם כאשר נדמה היה כאילו הוא מאופק ורגוע יותר, כמו בבלדה על קייבל הוג או בגוניור בוגר, היו מסריו של פקינפה אותם המסרים, הוא כעס על העיתור נאים והמבקרים, שסילפו כוונות, ויותר מזה, ניסו למצוא בסרטיו דברים שלא היו שם כלל, אבל עוד יותר כעס על מפיקיו, שאיתם נמצא בעימות מתמיד, משום שחתכו ועיוותו את סרטיו, כדי להתאימם — כך לפחות טענו — לדרישות השוק.

סס פקינפה היה אחרון ענקי המערבון, עם מותו, בסוף השבוע שעבר, נחתמה סופית תקופת זוהר של הוליווד, מת סגנון קולנועי שהיה אחד י מלים הבולטים ביותר של התרבות שהשפיע החוף המערבי של ארצות הברית על העולם כולו.

פקינפה, בנו של שופט בעל אמותי מוסר חמורות, והואי כעל מושגים חק לאיים מפוקפקים והוא פשט רגל 13 פעמים, גדל בחיק המערב, ליתר דיוק, באחד הכיסים האחרונים של המערב הפתוח, שהיו קיימים עדיין בקליפורניה, כגיל שנתיים כבר קשרו אותו לאוכף של סוס, כדי שיצטרף לשאר בנייהמישפחה, שיצאו לרכב "אל מר הבי הארץ הפתוחה".

זו אותה הארץ שפקינפה שר את קונותיה בכל המערבונים הרבים שי עשה לאחר מכן, בדיוק כפי ששר את קונות המוסר הישר, הפשוט והמוכן, שאביו היה מייצג בצורה כה מושלמת, בחייו, מוסר מן הסוג האומר כי "אל לך להרוג חיות יותר מכפי שתוכל לאי כול", מוסר שאין למצוא אותו בספר החוקים, אולם ערכו נעלה וחשוב יותר מכל מה שניתן לרשום בקונסטיטוציה.